

Josip Broz Tito

eftir FRIDTJOF DIESEN

(Framhald)

Sá skal vi igjen plassere Tito inn i sammenhengen av sitt folks historie. Den fattige småbrukerens sønn fra Kumrovc's har aldri glemt sin opprinnelse. Vi ser det før krigen da han illegalt sokte opp heimstedet, vi merker oss hva han sjøl og vennene forteller om det. Her møter han gamle venner som »dusa« og i »hei på deg«-stemning. Når han er i heimbygda si så bor han i Kommunehuset og oppe på den terrassen som ble nevnt i begynnelsen av denne beretningen har han og vennene en ypperlig utsikt. Bygda har vokst noe, skolen er bygd ut og det viser den rette vegen. Tito kom fra folket, han er blandt folket og hans arbeide er til beste for folket. Han er stolt av folket, de er stolt av ham i en stadig vekselvirkning. Den leder som fjerner seg fra sitt folk er håpløst fortaapt. — Vi spør oss sjøl om hvorledes det var mulig at Josip Broz Tito ble den store partisanlederen under en kamp på liv og død med en av verdens sterkeste militærmakter som motstander og senere ble en statsmann av slikt format at både Sovjetunionen, Sambandsstatene, Storbritannia og Frankrike anerkjente ham og hans regjering etter den annen verdenskrig? —

Josip Broz Tito var en sjøllært mann med sine folkeskoleår og sin aftenskole. Han greide det som folk med den høyeste militære utdannelse måtte bite i gresset for! Han delte sine partisaners kår ute i felten, han førte dem i kamp. Det var med sorg og bitterhet han så ungdom do mellom hendene sine. Det var med skuffelse og bekymring han måtte la dem som ikke holdt menneskelige mål henrettes fordi de stjal fra folket eller viste dårlig holdning og disiplin. Men her hersket krigens hårde lov. Det var ingen pardon. Solidariteten var en hellig plikt som ingen måtte forbyrte seg mot.

Napoleon har sagt to ting som kan passe om Tito. At han har marskalkstaven i sin ransel og at det er ikke mennene som teller, men mannen. For hver tid som striden holdt fram ble klarere at det Jugoslavia som steg fram kom til å bli Titos Jugoslavia. — Monarkiets dager var ubønnhørlig talte. Her var det ikke lengre mulig at åtte millioner serbere skulle herske over fire millioner kroatere og andre nasjonaliteter lengre.

Tito er ikke noe overmenneske og han legger ikke skjul på sine svakheter eller feil. Han tar lærdom av det og har den gode egenskap at han ofte sover på et eller annet vedtak. — Mange har lagt stor vekt på at presidenten kler seg så fint og at han liker å gå i uniform med mange glitrende medaljer. Her gripes til visse sammenligninger som rett ut sagt er tåpelige. Det er da ingen som vil kritisere foreks. Finlands president Uhro Kekkonen fordi han opptre

pent dresset eller i et antrekk hvor noen utmerkelser preger brystet. Josip Broz er en ordensmann som liker å gjøre rent bord og hans gentlemanlike oppførsel er naturlig og liketil. Han er ikke redd for noe, hverken i de dager da det var utlovet en stor pris på hans hode eller i Kominforms dager med den store blokaden eller de propagandaens skjellsord drysset over jugoslavenes hoder. Hans gamle kammerater forguder ham, sjøl om han ikke liker det.

De samtaler som Tito har ført med journalister fra inn- og utland har tilfalle ropet hvor belest han er. Han er i besittelse av en såkalt klisterhjerne og gang på gang har han forbauset omgivelsene med sine fabelaktige hukommelse. Han kan redegjøre for tall, bevisenheter og data. Han er realistisk nok til å erkjenne sitt lands store vansker, men har alltid tro og håp nok til at det skal bli bedre. — Tito mener at en kommunist skal representere det beste i sitt folk og være et eksempel for de andre. Hans privatliv bør være plett-fritt og hans offentlige opptreden skal være ren og beskjeden. En kommunist skal legge større byrde på seg sjøl for å hjelpe andre. I samvære med kvinner skal han være høflig og ridderlig. Partiet skal holdes ren for spekulanter, karrierejegere og andre fordervelige elementer.

Titos sjølløst er som før nevnt meget sterk og han liker å høre saklig kritikk. Han skal være både vidsynt og moderat. Modstanderne vil gjerne henge

på ham at han er forfengelig og fryktelig sjøløpptatt. Noen bruker klisjen »diktator« om presidenten og forbinder dette med ønsketenkning om noe ondt og grusomt. Historien har jo så mange bevis på at et enevelde ikke er så særlig inntressert i å høyne folkets kår eller allsidig opplysning. Men Tito vil at Jugoslavia skal bli et land på topp hvor folket skal lære og styre seg sjøl, utnytte landets rike resurser og få en likestilling med de andre landa i Europa.

Tito har nok sitt temperament, men han vet også å tøyle det. Mange år i ensomhet har gjort ham til et selskapsmenneske som liker å se glade folk rundt seg. Den generhet og klossethet som nok virket så sjarmende i de unge dager har nok giitt plass for sikkerhet i sin opptreden både ovenfor andre statsmenn og kolleger som overfor folk flest. Hjerteligheten, gjestfriheten som preger hans folk møter vi også hos ham.

Siden barneåra har Josip Broz Tito vært en stor dyrevenn. I krigens dager hadde han først hunden »Lux« som kom til å redde hans liv ved et bestemt høve, mens den sjøl ble drept. Senere var det sjåferen »Tiger« som fulgte ham trofast etter at dens tyske herre, en oberst ble tatt til fange av partisanene. I Kirgisland var Tito blitt sers hestevant og det hører med til bildet at Tito har flere hester på stallen i Beograd også.

(Framhald)

Sjålvkjørt er vælgkjørt

Tann sum hefur skapað ta illstöðu, sum er íkomin millum andstöðuflokkarnar og stjórna-flokkarnar á tingi, er eingin minni enn sjálvur Hákon lögmaður og hansara samgongumenn, ið ongatið hava kunnað sitid um sátt í samarbeiði og fekk sostatt lögmann 29. apríl í ár at boða alment frá, at eingin meirluti var aftanfyri samgonguna og hann vildi ikki sita longur sum lögmaður, men fylgjan av slitinum mátti bliva val.

Hetta er hin reini sannleiki, sum ikki reingist við at skriva um streikukassar ella annað tílíkt brikl.

Tað er heldur ikki sjálvstýris flokkunum fyri at takka, at landskassin í dag er so væl fyri at hann uttan trupulleikar kann gjalda hvørjum sitt, men javnaðar- og sambandsmonnum, sum í síni stjórnartíð finga skapa inntokumøguleikar fólksins so góðar, at landskassans líkvidetur alt árið er so góður, at tað ikki er neyðugt við eyka-títtokum fyri at landskassin hvønn mánað er førur fyri at greiða sínar skyldur. Tað er bara at minnst til, tá fólka-flokksmenn sótu í Tinganesi saman við Kr. Djurhuus, sum teir eru vanir at hava sum fyrir-

mynd, hvussu hann altíð eymkaði seg um, hvussu trongligt landshúshaldidið var, serliga mánaðirnar juni, juli og august, at tað var mangan hart við at fáa góldið lónir og annað; — og tá vóru tað hungurslónir, sum onkur hevur nevnt ter.

Verið bara varir við at hoggva ov dygt, tí hoggini falla fleir-falt dyggari aftur.

Nú stendur á gomlum nøglum, og smílið sum eyðivíð ikki líka skálka brosand, sum tað sýntist vera Ólavskudag.

Fyrst nú kenna tit tykkara armóð, og var nakað manns-evnið skapt í lögmanni ella samstarvsmonnum, tóku teir avleiðingarnar. Hvar aðra staðni uttan her heima vildi eitt stýri, sum ikki var stjórnarfort verið sitandi, uttan okkara »pinkulingastýri«.

s. n.

SKULA TIT BRÚKA BIL

persónkoyring ella skúla-koyring, so snarið tlf. 3456

Alexander Dalfoss

Teir skerdu...

(Framhald frá 1. síðu)

Tað er skilaleyst og ábyrgdar-leyst at lata landið vera røðurleyst, sum tað er í dag við ómannaðum tingi og ómannaðari stjórn við heljarklandri innanveggja. Sambandsmenn og javnaðarmenn hava tí »toyt« ábyrgdarskulu sína fyri landi og fólki so langt, at teir bæði skrivliga og munnliga hava viljað givið stjórnarflokkunum høvi at aftra seg og skipa so fyrir, at tingið kann verða arbeiðsført. Men so ótrúligt tað ljóðar, so hevur sum nortíð við henda roynd andstöð-unnar bert hert stjórnarflokkarnar í maktgirðar- og diktatorstöðu síni.

Á tí munnliga fundinum úti í fundarhøll figgiarnevndarinnar ljóðaði tó so frá umboðsmonnum fyri stjórnarflokkarnar, sum teir vildu vissa andstöðuni í, at fyri framtíðina skuldu andstöðuflokkarnir verða fyri sama býti í fram-løgu og viðgerð av málum sum stjórnarflokkarnir.

Fundur leyk so sum menn vóru vorðnir samdir um at praktisera reint demokrati við sama rætti fyri allar flokkar og allar menn í talu, skrivning og viðgerð av málum.

Aftaná semingarfundin sendu so umboðsmenninir fyri andstöðuna lögmanni hetta »memorandum« ella fundarásanning:

Til Hákon Djurhuus, lögmann her

Á fundi ídag, 10. august 1965, millum umboðsmenn frá landsstýrissamgonguni og andstöðuflokkunum, har tilsteðar vóru Marius Johannesen, Sigurð Joensen, Kjartan Mohr og Poul Petersen fyri landsstýrissamgonguna og P. M. Dam, Haldur Hansen, Johan M. Fr. Poulsen og Trygve Samuelsen fyri andstöðuflokkarnar, varð sagt av teim ið móttu fyri landsstýrissamgonguna, at í framtíðini vildu øll tingmál og skriv fáa somu viðgerð eftir tingsskipanini, samu um tey koma frá meirluta ella minniluta.

Skrivliga váttað at so er vænta undirskrivaðu.

Tórshavn, 10. august 1965

Trygve Samuelsen

J.M. Fr. Poulsen P. M. Dam Haldur Hansen

Men nú brast sprengiknotturtn: Illur legði lögmaður hetta skriv fyri samgonguflokkar sínar. Teir vildu ikki standa við orð og talur sínar og sendi lögmanni hetta svar at handa andstöðuflokkunum:

Harra lögmaður

Orsakað av skrivi frá Joh. M. Fr. Poulsen, lögtingsmanni o. fl. í dag skulu undirritaðu flokksformenn fyri flokkar okkara fegin taka upp aftur, at tað fer eingin mannannur fram á tingi av okkara ávum og halda víð okkum til skriv okkara frá 5. í h. eins og vit gjordu á fundinum í dag. Orð minnilutaflokkanna í hesum seinna skrivinum eru ikki okkara orð.

Tórshavn, 10. august 1965

Fyri Framburðsflokkin

K. Mohr sign

Fyri Stýrissamgonguflokkin

Marius Johannesen sign

Fyri Fólkaflokkin

Poul Petersen sign

Fyri Tjóðveldisflokkin

Sigurð Joensen sign

Her vóru so allar semingsbrýr brotnar.

Andstöðuflokkarnir máttu so lata lögmannin víta, at nú var einki hjá andstöðuni at gera uttan at fara heim.

I verjuni av flokkanna ómissiligu demokratisku rættindum at seta mál fram á tingi og fáa tey viðgjord kundt ikki slakast.

Her var talan um eitt princip sum var grundarlagið undir sjálvum demokratium.

Hesin er sannleikin og tað batari einki hjá ringu samvitsu stjórnarflokkanna at bera tey ósonnu tíðindi, at andstöðan ikki mótir á tingi fyri at forða tiltaksmonnum hjá Erlenði Paturssyni, ið vegna sjúku ella av øðrum grundum ikki kunnu mótast.

LICITATION

Forsvarets Bygningstjeneste Nordsjællandske Bygnings-distrikt udbyder herved i offentlig licitation, i forbindelse med opførelse af en nybygning for Meteorologisk Institut i Tórshavn, følgende arbejder i samlet entreprise:

Indvendige aflob, vand-, og sanitetsinstallationer, samt varmeanlæg.

Udbudsmaterialet er fremlagt til gennemsyn på distriktets kontor på Marinestationen i Tórshavn og vil mod et depositum på 50 kr. kunne udlånes til tilbudsafgivning.

Licitationen afholdes på distriktets kontor på Marine-stationen i Tórshavn onsdag den 15. september 1965 kl. 15.00, på hvilket tidspunkt de indkomne tilbud åbnes i overværelse af de bydende, som måtte være tilstede.

LICITATION

Forsvarets Bygningstjeneste Nordsjællandske Bygnings-distrikt udbyder herved i offentlig licitation, hovedentreprisen ved opførelse af en nybygning for Meteorologisk Institut i Tórshavn.

Hovedentreprisen omfatter: Jord-, vej-, kloak-, beton-, murer-, tømrer-, tagdekning-, gulv-, snedker-, glarmester og blikkenslagerarbejde.

Udbudsmaterialet er fremlagt til gennemsyn på distriktets kontor på Marinestationen i Tórshavn og vil mod et depositum på 50 kr. kunne udlånes til tilbudsafgivning.

Licitationen afholdes på distriktets kontor på Marine-stationen i Tórshavn den 15. september 1965 kl. 14.00, på hvilket tidspunkt de indkomne tilbud åbnes i overværelse af de bydende som måtte være tilstede.